

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tulostavoiteasiakirja 2022

SISÄLLYSLUETTELO

1	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	3
1.1	Lisäämme elinvoimaa	3
1.1.1	Työllisyysasteen nostaminen.....	3
1.1.2	PK-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta	5
1.1.3	Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen	8
1.1.4	Saavutettavuuden edistäminen	9
1.1.5	Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee.....	9
1.2	Tavoittelemme hiilineutraaliutta	12
1.2.1	Hiilineutraaliuden edistäminen.....	12
1.2.2	Kiertotalouden ratkaisut.....	13
1.2.3	Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista.....	15
1.2.4	Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila	15
1.2.5	Kestävä kaupunkikehitys.....	17
1.3	ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite	19
2	Toiminnallinen tuloksellisuus.....	19
2.1	Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat.....	19
3	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	23
4	Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät	24
5	Voimassaolo ja seuranta.....	24
5.1	Liite.....	24
6	Allekirjoitukset.....	25

Toiminta-ajatus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla.

Yleistä

ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY -strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

ELY-keskukset hyödyntävät aktiivisesti sekä virastokokonaisuuden eri tehtäväalueiden, että ELY-keskusten keskinäisiä yhteistyömahdollisuuksia tässä tulossopimuksessa määriteltujen tavoitteiden saavuttamiseksi. ELY-keskukset toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä kumppaniverkoston kanssa edistäessään alueen elinvoimaa, kestävä kasvua ja tulevaisuutta sekä hyvinvointia ja sisäistä turvallisuutta.

Pitkän aikavälin strategiset linjaukset

Kansainvälisesti vetovoimainen alue, jota ELY-keskus edistää erityisesti seuraavilla painotuksilla:

- Älykkään erikoistumisen kärkialat (uudistuva teollisuus ja kehittyvät teknologiat, puhtaasti ratkaisut ja vihreä siirtymä sekä älykäs elämys- ja palvelutuotanto);
- Kansainvälistyminen: osaavan työvoiman liikkuvuus, ulkomaiset investoinnit ja vilkas kansainvälinen yhteistyö kulttuurin, tutkimuksen ym. aloilla;
- Vahvat osaamis- ja innovaatiokeskittymät;
- Puhdas ja älykäs elinympäristö hyvinvoinnin tekijöinä.

Kilpailukykyiset, uudistuvat ja ympäristövastuulliset yritykset, joiden osalta ELY-keskus painottaa toiminnassaan seuraavia linjauksia:

- Tuottavuuden parantaminen ja kasvun tukeminen;
- Kestävän liiketoimintaosaamisen kehittäminen;
- Yritysten kannustaminen hyödyntämään kansainvälisiä arvoverkostoja;
- Ympäristövastuullisuus ja ilmastokestävyys yritysten kilpailutekijäksi.

Luonnonvaroja kestävästi käytävä biotalous ja toimiva kiertotalous, joihin ELY-keskus pyrkii erityisesti seuraavilla linjauksilla:

- Metsäbiotalouskeskittymän vahvistaminen ja jatkuva uudistuminen;
- Biotalousuotannon jalostusasteen nostaminen;
- Ilmastomuutoksen hillintä ja ilmastomuutoksen sopeutuminen
- Kiertotalouden ja kokeilujen hyödyntäminen;
- Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen;
- Sininen biotalous ja vesistöjen tilan paraneminen.

Työmarkkinoiden kohtaanto sekä nuorten työllisyyden parantaminen, joiden osalta ELY-keskus korostaa seuraavia painotuksia:

- Työllisyyden ja osaavan työvoiman saannin parantaminen moniammatillisia ja vaikuttavia palveluja kehittämällä erityisesti nuorten ja pitkään työttömänä olevien osalta;

- Työn ja tekijöiden kohtaannon nopeuttaminen ja parantaminen;
- Maahanmuuttajien työllisyyden edistäminen.

Sujuvia palveluja tuottava ja digitaalisesti kyvykäs virasto, joiden osalta ELY-keskus painottaa erityisesti:

- Palveluprosessien kehittäminen vaikuttavuuden ja asiakashyödyn lisäämiseksi tiiviissä yhteistyössä kumppaneiden kanssa;
- ELY-keskuksen ja TE-toimiston palveluiden saatavuuden turvaaminen läheltä Pohjois-Karjalassa;
- Verkostoyhteistyön tiivistäminen digitalisaation edellytysten luomisessa ja sen toteuttamisessa.

1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus on jaettu strategisiin painopisteisiin *Lisäämme elinvoimaa* ja *Tavoittelemme hiilineutraaliutta* AVI-ELY -strategia-asiakirjan mukaisesti ja hallitusohjelmaan perustuen. AVI-ELY -strategian strateginen painopiste *Turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta* on sisällytetty poikkileikkaavasti kohtiin *Yleistä* ja *Toiminnallinen tuloksellisuus*. ELY-keskukset osaltaan edistävät valtion aluehallinnon yhteisten strategisten painopisteiden tavoitteiden toteutumista. ELY-keskus toteuttaa ja ottaa huomioon omassa toiminnassaan Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaiset toimenpiteet, jotka koskevat viraston tehtäviä. Tästä toiminnasta ELY-keskus raportoi säännönmukaisesti myöhemmin erikseen annettavan ohjeen mukaisesti. Virasto varmistaa Suomen kestävä kasvun ohjelman (RRF-väline) toimeenpanossaan sisäisen valvonnan, seurannan ja raportoinnin toimivuuden EU:n RRF-asetuksen (2021/241) ja kansallisen RRF-toimeenpanosäädöksen ”Laki Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta” vaatimukset huomioiden.

1.1 Lisäämme elinvoimaa

1.1.1 Työllisyysasteen nostaminen

Tavoite: *Työllisyysaste nostetaan 75 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä.*

Osaavan työvoiman turvaaminen:

- Vahvistetaan maakunnan eri työllisyys- ja yrityspalvelutoimijoiden koordinoitua yhteistoimintaa.
- Nopeutetaan työpaikkojen täyttymistä tehostamalla työnvälitystoimintaa
- Kohdennetaan koulutuspaikkoja tarvealoille, lisätään osaamisen kehittämisen yhteistyötä työnantajien kanssa ja aktivoidaan sopimuskouluttajaverkostoamme.
- Markkinoidaan työnantajalle TE-palveluja entistä aktiivisemmin ml. kansainvälinen rekrytointi.

13.12.2021

- Aktivoidaan yrityksiä palkkatuen käyttöön ja luodaan yksilöllisiä palvelupolkuja työnhakijan ja yrityksen käyttöön (palkkatuki + osaamisen kehittäminen, esim. oppisopimus).
- Kehitetään muutosturvaa yhteistyössä kumppanien kanssa niin, että irtisanomistilanteissa siirtyminen uuteen työhön tapahtuu mahdollisimman pian (ns. nopean toiminnan joukot ja muutuskoulutus).
- Tuetaan jatkuvan oppimisen alueellisen toimintamallin ja palvelutarjonnan kehittämistä liittyen erityisesti työikäisten osaamisen kehittämiseen yhteistyössä jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (JOTPA) kanssa

Työllisyyden lisääminen:

- Vahvistetaan yhteistoimintaa Joensuun seudun työllisyyden kuntakokeilun (kuntakokeilu) kanssa sekä yhteensovitetaan alueen palvelutarjontaa sekä luodaan yhteistä palvelualustaa
- Työnantajapalvelujen vahvistaminen
- Kehitetään yhteistyössä alueen oppilaitosten, työllisyystoimijoiden ja järjestöjen kanssa osaamisen tasoa nostavia tukitoimia ja koulutuksia
- Nuorten palveluprosesseja ja palvelutarjontaa vahvistetaan koulutukseen ohjaamisessa ja vastavalmistuneiden työllistymisessä.
- Kotoutumiskoulutuksessa ja muissa maahanmuuttajille suunnatuissa koulutuksissa ja valmennuksissa kehitetään työelämälähtöisiä malleja nopeuttamaan työelämään siirtymistä
- Edistetään uusien yritysten syntymistä ja lopettavien yritysten jatkumista uuden omistajan voimin.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto, vk (TA)	48	48	46	45
Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen, % (TA)	39	38	36	36
Rahoitetuissa hankkeissa keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä (työpaikkakerroin)	2	2	2	2

TA = tavoite sisältyy valtion talousarvioon

1.1.2 PK-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta

Tavoite: *Suomen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot ovat 4 % bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. ELY-keskukset edistävät t&k&i tavoitetta erityisesti tukemalla pk-yritysten uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämiseen liittyviä hankkeita.*

Pohjois-Karjalan ELY-keskus aktivoi pk-yrityksiä tki-kehittämiseen sekä hyödyntää täysimääräisesti alueella käytössä olevat myöntövarat yrityksiä tki-toiminnan kehittämiseksi ja kasvattamiseksi.

Erityisesti pk-yrityksiä kannustetaan kehittämään uusia tuotteita ja palveluita etenkin kansainvälisille markkinoille. Yrityksiä tuetaan ottamaan käyttöön tuottavuutta ja kasvua edistäviä innovaatioita sekä hyödyntämään kiertotalouden ja vähähiilisten ratkaisujen mahdollisuudet. EU:n uusia elpymisvälineitä hyödynnetään tehokkaasti.

Pk-yrityksiä kannustetaan myös kehittämään kilpailukykyään osana eri arvoverkostoja, kehittämään uusia ansaintamalleja ja hyödyntämään digitalisaation mahdollistamia ratkaisuja liiketoiminnassaan ja tuottavuuden parantamisessa.

Mittari: *ELY-keskusten toimenpiteet tki- tavoitteen edistämiseksi (rahoituspalvelut, innovaatioympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien edistäminen sekä innovatiivisten julkisten hankintojen hyödyntäminen) (sanallinen)*

Yrityksiä kehittämiseen soveltuvan rahoituksen myöntövaltuudet hyödynnetään yrityksiä kehittämistoimenpiteissä koko myöntövaltuus sijoittaen. Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen alueella hyödynnettävissä olevat rakennerahastovarot ja maaseudun yritystuet hyödynnetään innovaatioympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien rakentamisessa. Kehitetään alueen vahvuuksiin perustuvia ekosysteemejä ja tuetaan näiden ekosysteemien kokonaisratkaisujen vientiä ja kiinnittymistä globaaleihin arvoverkostoihin yhdessä muiden TeamFinland -toimijoiden kanssa. Yrityksiä kannustetaan pitkäjänteiseen kehittämissyhteistyöhön tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen kanssa. Talent Boost -ekosysteemiä kehitetään tki-tavoitteen edistämiseksi painopisteenä yritysten henkilöstön kansainvälistyminen sekä kansainvälisten tutkijoiden ja opiskelijoiden kytkeytyminen tiiviimmin osaksi alueen tki-toimintaa.

Tavoite: *Aktivointitoimien avulla yhä useampi yritys kehittää toimintaansa kasvun mahdollistamiseksi*

Pohjois-Karjalan ELY-keskus aktivoi yrityksiä yhteistyössä Team Finland -verkoston kanssa hyödyntämään eri kehittämisrahoituksia, joilla edistetään pk-yritysten kansainvälistymistä, kilpailukykyä, kiertotaloutta, energiatehokkuutta ja vähähiilisyttä edistävien liiketoimintojen kehittämistä. Yrityksiä palvellaan kokonaispalvelutarve huomioiden ja ohjataan systemaattisesti muiden Team Finland -toimijoiden palveluihin.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen maaseuturahoitusta saaviin yritysryhmähankkeisiin tavoitellaan 20 yritystä ja perustamistuella autetaan käynnistämään tai kehittämään toimintaansa 50 yritysasiakasta. Perustamistuen aktivointitoimet ovat tuottaneet tulosta, mutta

yritysryhmähankkeiden hakemista yritysten kehittämistoimiin on tarpeen edelleen tehostaa.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Kasvu CRM-järjestelmään kirjattujen liidien määrä (kpl)	75	75	40	40

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat yhteisten Team Finland-tavoitteiden edistämiseen ja kehittävät yhteistyötään TF-verkoston toimijoiden kanssa.*

ELY-keskus koordinoi ja johtaa Team Finland (TF) -yhteistyötä alueellaan. Vuoden 2022 painopisteenä koronapandemian jälkeen on, että TF-toimijat saavuttavat entistä parempia tuloksia asiakasrajapinnassa. TF-ydintoimijoiden sekä alueellisten ja yksityisten kumppanien rooleja selkeytetään ja TF-palvelupolkua kehitetään entistä asiakaslähtöisemmäksi.

Yhteistyötä kehitetään Ulkoministeriön ja Business Finlandin ulkomaan yksiköiden välille niihin kohdemarkkinoihin, joissa Pohjois-Karjalan erikoisosaamisella on kysyntää. Yhteistyössä TF -verkoston ydintoimijoiden ja kumppanien kanssa toteutetaan yritysten kansainvälistymistä sekä kasvua edistäviä tilaisuuksia. TF-toimijoiden yhteistyönä edistetään alueelle suuntautuvien kansainvälisten investointien ja matkailun kehittämistoimenpiteiden toteutumista.

Mittari: *ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet Team Finland -tavoitteiden edistämiseksi (sanallinen)*

Team Finland -toimijat vaihtavat aktiivisesti tietoa keskenään ja välittävät liidejä hyödyntäen systemaattisesti Kasvu CRM -järjestelmää, ja asiakkaita palvellaan asiakaslähtöisesti. TF-strategiaa toteutetaan suunnitelmallisesti alueella. Selkeytetään alueellista yhteistyötä laatimalla alueella yhteistyössä eri toimijoiden kanssa yritysasiakkuussuunnitelma ja kokoontumalla säännöllisesti yhteisiin palavereihin, joissa vaihdetaan tietoa akuuteista käynnissä olevista asioista.

Pohjois-Karjalassa olevia erikoisosaamisalojen (metsäbiotalous, fotonikka) kytkeytymistä TF-verkostoon ja kansainvälistyviin yrityksiin tuetaan tekemällä yhteistyötä alueen toimijoiden kesken.

Talent Boost –ekosysteemin toimintaa vahvistetaan osaksi TF-toimintaa ja sisällytetään yritysasiakkuussuunnitelmaan. Kansainvälistyvien yritysten työvoima- ja osaajatarpeita seurataan ja toteutetaan toimenpiteitä yhteistyössä alueen TF -toimijoiden kesken tarpeiden täyttämiseksi.

13.12.2021

Tavoite: *Yritysrahoitusta saavat pk-yritykset kasvavat uudistamalla liiketoimintaansa ja kansainvälistymällä.*

Keskeisenä tavoitteena on edistää ja rahoittaa pk-yritysten liikevaihdon kasvuun, kansainvälistymiseen ja kilpailukyvyyn kehittämiseen tähtäviä merkittäviä ja vaikuttavia pk-yritysten kehittämishankkeita.

ELY-keskuksen osalta maaseuturahoituksella (perustamistuki ja investoinnit) saadaan keskimäärin 2 työpaikkaa hanketta kohti ja 1,5-kertainen liikevaihto sijoitettuun euroon verrattuna. Käytettävissä olevin keinoin pyritään vaikuttamaan siihen, että hankkeeseen sijoitettu euro tuottaisi keskimäärin suuremman liikevaihdon lisäyksen.

Työpaikkavaikutuksena tavoitellaan keskimäärin 2 työpaikkaa/tukipäätös. Tehdään Team Finland -yhteistyötä eri toimijoiden kesken yritysten kehittämisaktiviteettien kasvattamisessa.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerroin (arvio)	1,5	2	2	2
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä viennin kasvu yrityksissä, vientikerroin (arvio)				
Rahoitetuissa pk-yritysten hankkeissa syntyvät patentit ja muut aineettomat oikeudet, kpl (arvio)				

Tavoite: *Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.*

Edistetään kulttuurin, luovien alojen ja kulttuurimatkailualan toimijoiden työllisyyttä, yrittäjyyttä ja kansainvälistymistä neuvonnan, kehittämisspalvelujen, rahoituksen (yritys- ja hanketuet ml. Leader) sekä työvoimapalvelujen avulla.

Edistetään luovien alojen sekä kulttuuriin liittyvän matkailun verkostomaista toimintaa ja osaamisen hyödyntämistä kilpailukyvyyn kehittämiseksi myös muilla toimialoilla.

13.12.2021

Luovaa taloutta ja kulttuurialaa kasvu-uralle saattamiseksi koronapandemian jälkeen tuetaan ELY-keskuksen rahoituksella ja TE-toimiston käytössä olevien työvoimapalveluiden avulla.

Vahvistetaan aluekehittämisen- ja kulttuuritoimijoiden sekä muiden toimijoiden välistä yhteistyötä osallistamalla kansallisten ja maakunnallisten ohjelmien toteuttamiseen. Lisäksi tuetaan kansainvälistä yhteistyötä.

Tiedotetaan haussa olevista kulttuuriin ja luoviin aloihin liittyvistä rahoitusmuodoista (mm. OKM:n erityisavustus kulttuurimatkailun kehittämishankkeisiin).

Mittari: *Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet (sanallinen).*

ELY-keskus toimeenpanee Luovien alojen tiekartan linjauksia erityisesti yrityksille suunnattujen kehittämispalveluiden ja osaamisen kehittämisen osalta.

Erilaisten rahoitusmuotojen (yritys- ja hanketuet ml. Leader -rahoitus) avulla tuetaan kulttuurimatkailuun ja kulttuuriperintöön liittyvää yritystoimintaa ja tapahtumatuotantoa. Kulttuurimatkailun osalta ELY –keskus edistää toimenpiteitä, joilla vahvistetaan vierailukokemuksia ja –kestävyyttä maakunnassa ja yhteistyönä lähialueilla sekä edistää yhteistyötä palvelukonseptien ja kulttuurireittien luomiseksi.

Yrittäjyyskoulutusta järjestetään luoville aloille ja kulttuurialoille.

ELY-keskus edistää kulttuurialan verkostoitumista ja asiantuntijayhteistyötä osallistamalla maakunnallisen POKAT -kulttuuriryhmän sekä luovien alojen ryhmän toimintaan.

Osallistutaan Pohjois-Karjalan maakuntaohjelmaan kuuluvan kulttuuri ja luovien alojen toimenpidesuunnitelman toteuttamiseen ja seurantaan.

Kansallisen toiminnan lisäksi edistetään myös kansainvälisiä yhteyksiä osallistamalla suomalaisvenäläiseen kulttuurifoorumitoimintaan sekä siitä tiedottamiseen.

1.1.3 Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen

Tavoite: *Edistetään erilaisten elinkeinojen vastuullisuutta ja kilpailukykyä, maa-, metsä-, kala- ja puutarhatalouden sekä palvelualojen kehittämishankkeita, matkailuelinkeinon toimintaedellytyksiä, kalastuselinkeinojen toimintaedellytyksiä kasvattaen kalatalouden arvoketjun arvoa sekä uusiutuvien luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Edistetään vastuullisen ja uudistuvan ruokajärjestelmän kilpailukykyä ja alan yritysten vientiedellytyksiä.*

Luontoympäristöä kunnostamalla parannetaan alueen vetovoimaa sekä matkailu-, hyvinvointi- ja kalastuselinkeinojen edellytyksiä.

Huomioidaan luontomatkailun merkitys alueellisena vahvuutena. ELY-keskuksen oma alueellinen strateginen tavoite: Maaseudusta ja luonnosta hyvinvointia ja elinvoimaa.

Edistetään kokonaisvaltaisesti maatalouden ja elintarviketuotannon kilpailukykyä huomioiden elintarviketurvallisuus sekä ympäristökuormituksen ja ilmastonmuutoksen hillitseminen.

Tuetaan elintarvikkeiden jatkojalostushankkeita ja vientiä.

Edistetään luomutuotantoa ja luomutuotteiden jatkojalostusta.

Kehitetään tuki-, valvonta- ja rahoitusprosessien sujuvuutta ja nopeutta asiakaslähtöisesti.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus (säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus), %	90	90	90	90

1.1.4 Saavutettavuuden edistäminen

Tavoite: Väylänpidon toimenpiteet on kohdistettu asiakastarpeiden ja vaikuttavuuden perusteella. Myös alemman tieverkon kuntoon panostetaan.

1.1.5 Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Tavoite: Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Yrityslähtöisten rekrytointi- ja osaamistarpeiden tunnistamiseen panostetaan aktivoimalla sopimuskouluttajaverkostoa ja kuntatoimijoita ja tarpeisiin vastataan yhteishankintakoulutuksilla.

Työnhakijoiden osuvaa palveluohjausta ja yksilöllistä osaamisen kartoitusta suhteessa työmarkkinoiden tarpeisiin vahvistetaan yhdessä kuntien työllisyyskokeilujen ja työllisyshankkeiden kanssa toteuttaen pohjoismaisen työvoimapalvelumallin tavoitteita.

Jatkuvan oppimisen teemaa tehdään tutuksi maakunnan työnantajille ja työkäisille nostamalla esille olemassa olevia hyviä käytänteitä, jotka liittyvät valtakunnallisen jatkuvan oppimisen uudistustyön tavoitteisiin (JOTPA).

13.12.2021

Palkkatuen ja koulutusten yhteensovittamista kehitetään, jolloin yritysten rekryointitarpeita tuetaan ja työnhakijoiden osaamistasoa nostetaan.

Palveluissa painotetaan työnhakijoiden osaamisen kehittämistä (vos-työvoimakoulutus, muu ammatillinen työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu), jolloin ammatillista osaamistasoa nostetaan. Tuetaan työssä olevien jatkuvan oppimisen kehittämistyötä sekä alueella että valtakunnallisesti.

Maakunnassa aktiivisesti toimiva elinikäisen ohjauksen ja osaamisen koordinaatioryhmä toteuttaa maakunnallisen elinikäisen ohjauksen strategian painopisteitä toimintasuunnitelmansa kautta. Verkostotyön kautta haetaan uusia keinoja sekä kiinnittää nuoret nykyistä paremmin ammatillisiin opintoihin että tukea siirtymiä työmarkkinoille. Lisäksi haetaan vaihtoehtoisia toimintatapoja osaamistarpeiden tunnistamiseen ja mahdollistetaan jatkuva osaamisen päivittäminen huomioiden koulutuksessa aliedustettujen ryhmien tarpeet.

Maahanmuuttajien osalta kehitetään yhteistyössä osaamisen tunnistamisen välineitä ja otetaan käyttöön työpaikkasuomen koulutusta. Edistetään maahanmuuttajien ja kv-opiskelijoiden mahdollisuuksia työpaikkoihin, työharjoiteluun ja oppisopimuksiin paikallisissa yrityksissä.

Mittari: *Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella, jotta koulutus- ja osaajatarjonta vastaa elinkeinoelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeisiin (sanallinen).*

Pohjois-Karjalan ELY-keskus ja TE-toimisto yhdessä Joensuun seudun työllisyyden kuntakokeilun kanssa pyrkivät tunnistamaan uusia osaamistarpeita ja nostamaan esille puuttuvaa osaamista erilaisten alueellisten verkostojen kautta sekä kehittämällä tiedolla johtamista ennakkoinnin välineenä. Verkostotyöskentelyllä ja tiedolla johtamisella ratkaistaan kohtaanto-ongelmaa ja suunnataan resursseja niille aloille, joilla tarve on suurin.

Koulutus- ja osaajatarjonnan yhteensovittamisessa kiinnitetään huomiota yritysten kokonaiskehittämiseen. Yrityskäynneillä käydään läpi rekryointitarpeet, ml. kansainvälisten osaajien rekryointitarpeet sekä yrityksen työntekijöiden osaamiskehittämistarpeet.

Yrityslähtöisten koulutusten ja koulutettujen määrä erityisesti RekryKoulutuksissa kasvaa edellisistä vuosista.

Riittävä osaamista kehittävien (työvoimakoulutus, omaehtoinen koulutus, valmennukset) palvelujen osuus työvoimapalvelujen kokonaistarjonnassa. Työpaikalla oppimista lisätään. Tehdään työelämän osaamistarpeiden ennakkointia yhdessä alueen oppilaitosten kanssa ja sovitetaan yhteen oppilaitosten ja työvoimapalvelujen koulutustarjontaa työelämän tarpeet huomioiden. Huomioidaan toisen ja korkea-asteen jatkuvan oppimisen tarjonta.

Mittari: *Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen (sanallinen).*

13.12.2021

Ohjauspalvelujen saatavuutta koko maakunnan alueella seurataan säännöllisesti elinikäisen ohjauksen ja osaamisen koordinaatioryhmän toiminnan kautta kehittäen etenkin työssä olevien ja ilman ammatillista koulutusta olevien nuorten ohjauspalveluja.

Tavoite: *Maahanmuutolla ja kotouttamisella edistetään työllisyyttä, osaamista ja talouskasvua.*

Kansainvälisten osaajien potentiaali tuodaan läpileikkaavasti esiin TE- ja yrityspalveluissa ja tarjotaan kv. osaajiin liittyviä palveluita yrityksille niin ulkomaisen työvoiman rekrytoinnin osalta kuin yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uudistumisen edistäjinä.

Kehitetään kansainvälisten osaajien rekrytointia koordinoitusti kumppaniverkoston kanssa alueen tarpeet huomioiden etenkin työvoimapula- ja kasvualueille. Osaavana työvoiman rekrytointia kehitetään jo maassa oleville (opiskelijat, maahanmuuttajat) sekä EU/ETA-alueelta että ETA-alueen ulkopuolelta tuleville työntekijöille.

Alueellista työlupalinjausta päivitetään säännöllisesti huomioiden alueen työvoiman tarpeet ja turvataan osaavan työvoiman saatavuutta yrityksissä.

Huomioidaan kotoutumiskoulutuksen järjestämisessä maahanmuuttajien lähtötaso ja yksilölliset tarpeet. Kehitetään kotoutumiskoulutusta työelämälähtoisemmäksi.

Panostetaan työnantajien rekrytointi- ja monimuotoisuusosaamisen kehittämiseen. Panostetaan alueelliseen veto- ja pitovoimaan kansainvälisten osaajien ja heidän perheidensä houuttelemiseksi ja asettumiseksi.

Neuvotaan työnantajia aktiivisesti kansainvälisen rekrytoinnin mahdollisuuksista ja palveluista rekrytointitilanteessa.

Mittari: *Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä (sanallinen).*

Maahanmuuttajien työllisyysaste nousee ja maahanmuuttajat työllistyvät nopeammin.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen koordinoimaa Talent Boost -ekosysteemiä kehitetään yhdistäen alueen oppilaitosten, TE-toimiston, Joensuun seudun työllisyyden kuntakokelun, Pohjois-Karjalan Kauppakamarin ja elinkeinoyhtiöiden voimavaroja.

Edistetään kotoutumista tukevia asettautumis-, neuvonta- ja ohjauspalveluja ja tuetaan kuntien kotouttamisohjelmatyötä.

Osaavan työvoiman saatavuutta parannetaan työnantajien rekrytointi- ja monimuotoisuusosaamisen kehittämällä sekä yhteishankintana järjestettävillä Työpaikkasuomi -koulutuksilla.

Tuetaan toimenpiteitä, joilla kansainvälisille osaajille luodaan tietoa ja mahdollisuuksia tulla Pohjois-Karjalan työmarkkinoille.

Tuetaan oppilaitoksien ja kehittämisorganisaatioiden toimenpiteitä, joissa luodaan mahdollisuuksia kansainvälisten osaajien integroitumiseksi Pohjois-Karjalaisiin yrityksiin.

Hyödynnetään Pohjois-Savon ELY-keskuksen koordinoimaa valtakunnallista kansainvälistä rekrytointimallia ja tiivistetään yhteistyötä EURES-verkoston kanssa.

Edistetään kansainvälisten osaajien maahanmuuttoa niillä toimialoilla, joissa on pulaa työvoimasta. Alueellista työlupalinjausta päivitetään kaksi kertaa vuodessa ottaen huomioon alueen työmarkkinatilanne ja yritysten työvoiman tarpeet. Tarveharkinnasta vapautetaan työvoimapulasta kärsivät toimialat.

Tuodaan kv. osaajien potentiaali esiin TE- ja yrityspalveluissa ja tarjotaan kv. osaajiin liittyviä palveluita yrityksille myös yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uudistumisen edistäjänä. Tuodaan kv. osaajien mahdollisuudet esille Team Finland -yhteistyössä.

1.2 Tavoittelemme hiilineutraaliutta

1.2.1 Hiilineutraaliuden edistäminen

Tavoite: *Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Alueellisella ja paikallisella yhteistyöllä tuetaan siirtymistä hiilineutraalisuuteen, materiaalitehokkuuteen ja suljettuihin kiertoihin. Kehitetään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Toimien vaikutuksina päästöt vähenevät.*

ELY-keskus edistää aktiivisesti alueellista ilmastotyötä ja vaikuttaa päästöjen vähenemiseen osallistumalla, ohjaamalla ja tukemalla. ELY-keskus osallistuu aktiivisesti valtakunnallisen ELY-ilmastoaasiantuntijaverkoston ja AVI/ELY -strategiapäälliköiden ja ohjaavien tahojen ilmastoryhmän toimintaan. Ilmastotiekartan tavoitteita konkretisoidaan ja kehitetään sekä viedään käytäntöön. Tiekartan avulla tunnistetaan alueen tärkeimpiä ilmastokysymyksiä ja ilmastorajapintoja tehtäväkohtaisesti.

Edistetään liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen, päästöjen vähenemistä mm. uusiutuvien polttoaineiden tuotantoa ja jakelua tukemalla.

Tuetaan alueelle ominaisten uusiutuvien energiaratkaisujen ja kiertotalouden toimien t&k&i-toimintaa sekä edistetään hiilensidonnan uusien liiketoimintamahdollisuuksien syntyä. Edistetään tuotannon materiaalitehokkuutta.

Pohjois-Karjalan kunnista kahdeksan on sitoutunut HINKU-verkoston (hiilineutraali kunta) tavoitteisiin. Edistetään muiden kuntien sitoutumista HINKU-tavoitteisiin. Tuetaan maakuntaa ja alueen kuntia HINKU-maakunta (hiilineutraali maakunta) statuksen mukaisessa toiminnassa ja sen edellyttämää sitoutumista maakunnan kasvihuonepäästöjen vähentämiseen 80 %:lla vuoteen 2030 mennessä.

Edistetään siirtymistä hiilineutraaliuteen mm. toteuttamalla maankäyttösektorin ilmastohjelman toimenpiteitä maaperän hiilen säilyttämiseksi ja lisäämiseksi sekä edistämällä energian talteen ottoa ja energiatehokkuutta. Vaikutetaan alueen maaseutuun ja maatalouteen, vesitalouteen sekä maankäyttöä ja kaavoitusta ohjaaviin prosesseihin tulvariskien hallinnan, ilmastomuutokseen sopeutumisen ja kosteikkojen edistämiseksi.

13.12.2021

Mittari: *Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi (sanallinen).*

Tuetaan Pohjois-Karjalan ilmasto- ja energiaohjelman ja ohjelmaa edistävän toimenpideohjelman toteuttamista. Tiivistetään edelleen yhteistyötä ilmastotavoitteiden edistämisessä maakuntaliiton ja ELY-keskuksen välillä.

Edistetään öljyvapaaseen ja vähähiiliseen Pohjois-Karjalaan 2040 -tiekartan toteuttamista. Ilmastotyössä hyödynnetään alueellisia tutkimuksia ja muita tietolähteitä sekä soveltuvien osien myös uusia työkaluja, kuten Suomen ympäristökeskuksen päästötietopalvelua ja skenaariotyökalua. Tuetaan biotalouden, uusiutuvan energian ja resurssiviisaiden ratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa.

Toteutetaan Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelman toimenpiteitä. Edistetään tilusjärjestelyhankkeita ja tilojen välistä yhteistyötä. Etsitään ratkaisuja hiilineutraalisuuden edistämiseen nurmiviljelyyn perustuvassa nautakarjataloudessa. Rahoituksen toteutuksessa seurataan hiilineutraaliustavoitteen toteutumista.

Alueidenkäytön suunnittelussa korostetaan liikenteen vähähiilisyyttä huomioiden kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen toimintaedellytykset sekä matkaketjut. Sähköautojen julkiset latauspisteet taajamissa yleistyvät ja liikennebiokaasun jakelu on aloitettu. Edistetään energiatehokasta maankäyttöä. Tuetaan bio- ja kiertotaloutta edistäviä maankäytön ratkaisuja.

Lisätään panostuksia tietoisuuden kasvattamiseksi hiilensidonnan tarpeista ja mahdollisuuksista maa- ja metsätaloudessa.

Osallistutaan ELY-keskusten ilmastoasiantuntijaverkostoon ja lisätään alueiden välistä yhteistyötä ilmastoasioissa.

Seurataan toiminta-alueen kasvihuonekaasupäästöjen kehitystä ja maakunnan hiilineutraalisuuden saavuttamista vuoteen 2030 mennessä mm. Suomen ympäristökeskuksen kunta- ja ELY-keskuskohtaisen päästötietopalvelun avulla

Huomioidaan hiilineutraaliuteen ja kiertotalouteen liittyvät osaamistarpeet työvoima-, rekry- ja täsmäkoulutusten suunnittelussa.

1.2.2 Kiertotalouden ratkaisut

Tavoite: *Vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä.*

Edistetään laadullisesti korkeatasoisen jätehuollon toteuttamista, joka on osa kestävästä kiertotaloutta. Tehostetaan valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteiden toimeenpanoa, alueen materiaali- ja energiatehokkuutta sekä kestävästä ja optimaalista luonnonvarojen käyttöä.

Edistetään Pohjois-Karjalan kiertotalouden tiekartan päämäärien toteuttamista, pääpainona rakentamisessa syntyvien jätteiden hyödyntäminen sekä yhdyskuntajätteen synty- paikkalajittelun kehittäminen.

13.12.2021

Luonnonmateriaalien käyttö maanrakentamisessa vähenee kierrätyskelpoisten jätemateriaalien hyödyntämisen lisääntyessä.

Tuetaan hankkeita, joilla edistetään kiertotaloutta, energia- ja materiaalitehokkuutta ja vähähiilisyttä, sekä niihin liittyvien elinkeinojen kehittymistä. Rahoitettavilla hankkeilla kehitetään kiertotalouden uusia liiketoimintamalleja sekä yhteistyömuotoja energian ja materiaalien tehokkaan käytön edistämiseksi.

Edistetään kansallisen muovitiekartan toimenpiteitä. Erityisesti maatalousmuovien talteenotto ja materiaalikäyttö tehostuvat.

Kehitetään yhteistyössä toimijoiden kanssa maatalouden ravinnekiertoja tehostamalla lannan käyttöä ja hyödyntämällä ravinteet maksimaalisesti.

Mittari: *Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen (sanallinen).*

Toteutetaan valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteita yhdessä sidosryhmien kanssa. Keskeisenä vaikuttamiskeinona on ELY-keskuksen aktiivinen osallistuminen Circwaste -hankkeen toteutukseen. Alueellinen yhteistyöryhmä aloittaa toimintansa.

Edistetään materiaalitehokkuutta uusien ja muuttuvien toimintojen YVA-, kaava- ja lupaprosessien eri vaiheissa sekä valvonnan yhteydessä tehtävällä ohjauksella ja neuvonnalla. Hyödynnetään materiaalitehokkuustyöryhmän julkaisemaa opasta.

Edistetään opastuksen ja koulutuksen avulla kierrätyskelpoisen maa-ainesjätteen (MASA) ja MARA-asetuksen mukaisen jätteen suunnitelmallisen käytön lisäämistä maanrakentamisessa. Tehdään MARA-ilmoituksella toteutettavien rakennuskohteiden työnaikaista valvontaa. Hyödyntämistä seurataan mm. Circwaste-hankkeessa.

Kiertotalous tunnistetaan luontaiseksi osaksi eri sektoreiden toimintaa. Vahvistetaan alueen kiertotalouden yhteistyöverkostoa esim. lisäämällä tietoisuutta erilaisten kiertotaloutta tukevien hankkeiden toiminnasta. Edistetään kiertotaloudelle ominaisten kumppanuuksien syntyä ja vahvistumista toimijaverkostossa. Lisätään vastuualueiden välistä yhteistyötä kiertotalouden tunnistamiseksi eri sektoreiden toiminnassa mm. sisäisillä foorumeilla. Tiivistetään yhteistyötä vastuualueiden ja Etelä-Savon ELY-keskuksen rakennerahasto-yksikön kanssa hiilineutraaliutta ja kiertotaloutta tukevissa hankkeissa ja niiden rahoituksessa.

MATTI-tietojärjestelmän tiedot ovat luotettavia, kattavia ja ajantasaisia. Vaikutetaan, että järjestelmää kehitetään edelleen nykyistä toimivammaksi ja päätöksentekoa tukevaksi. Kuntien kaavoitusta ja maankäyttöä edistetään huomioiden järjestelmässä olevat kohteet.

Muuttuvan jätelainsäädännön veloitteet huomioidaan kaikessa toiminnassa ja kuntien ohjauksessa.

1.2.3 Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista

Tavoite: *Varmistetaan, että alueilla tehtävät ratkaisut ovat kestäviä muuttuvassa ilmastossa. Vaikutetaan alueen maaseutuun ja maatalouteen, vesitalouteen sekä maankäyttösektoriin liittyviin maankäyttöä ja kaavoitusta ohjaaviin prosesseihin tulvariskien hallinnan, maankäyttösektorin ilmastotavoitteiden sekä maaperän hiilensidonnan edistämiseksi.*

Edistetään ympäristöhallinnon ilmastonmuutoksen sopeutumisen toimintaohjelmaa.

Kaavoituksessa edistetään ilmastonmuutosta hillitseviä ja ilmastokestäviä maankäyttöratkaisuja. Erityisesti painotetaan yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja liikennesuoritteiden vähentämistä. Taajamien viheralueisiin kiinnitetään huomiota ilmastokestävyiden kannalta. Huomioidaan tulva-herkät alueet.

Edistetään riskienhallintaa ja ilmastonmuutokseen sopeutumista ja siihen liittyvää kuntien työtä tulva- ja kuivuusriskien hallinnassa sekä luonnonmukaisten ratkaisujen käytössä. Huolehditaan, että viimeisin ilmastotieto on toimijoiden saatavilla.

Edistetään tulvasuojelua sekä peltojen ja metsien vesitaloutta vesistövaikutusten pienentämiseksi ja maaperän hiilensidonnan parantamiseksi. Tiedostetaan metsäisten maaseutualueiden merkitys hiilensidonnan kannalta tärkeinä alueina. Tuetaan hiilensidontaa edistäviä hankkeita. Otetaan ilmatoriskit huomioon valvottaessa yleistä etua vesi- ja kalatalouden tehtävissä alueellisessa suunnittelussa ja muissa menettelyissä.

Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelman toimeenpanoa jatketaan yhdessä neljän muun Järvi-Suomen ELY-keskuksen kanssa. Neuvo-2020 toimenpiteellä edistetään maatilojen sopeutumista ilmastonmuutokseen.

1.2.4 Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila

Tavoite: *Luonnon monimuotoisuus vahvistuu toteuttamalla METSO-ohjelmaa sekä käynnistämällä elinympäristöjen tilan parantamisen toimintaohjelman mukaisia kunnostus- ja hoitohankkeita. Tehostetaan vieraslajien torjuntaa ja seuranta toteuttamalla haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmia.*

METSO-suojelun rinnalla tehostetaan luonnonsuojelun lisärahoituksen turvin soidensuojelun täydennysehdotuksen kohteiden suojelua.

Helmi - elinympäristöjen tilan parantamisen toimintaohjelman mukaisia kunnostus- ja hoitohankkeita käynnistetään erityisesti Natura 2000-verkoston kuuluvilla lintuvesillä sekä lajistollisesti arvokkaiden perinnebiotoopeilla ja paahdeympäristöissä. Painopiste siirtyy inventoinneista suunnitteluun ja toteutukseen. Kunnostuksen suunnittelua ja käytännön toteutusta laajennetaan lettoihin sekä lajistollisesti arvokkaisiin lähteiköihin ja muihin pienvesiin.

Uhanalaisten lajien inventointeja jatketaan priorisointisuunnitelman mukaisesti hoitotoimien suunnittelun ja toteutuksen rinnalla.

Tehostetaan vieraslajien torjuntaa monimuotoisuudeltaan arvokkailla kohteilla.

Hyödynnetään maaseuturahoituksen ei-tuotannollisten investointien tukia mm. perinnebiotooppien ja kosteikkojen perustamisessa.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Luonnonsuojelualueiden toteutus (ha)	850	500	500	500

Mittari: *Luontotyyppien ja lajisuojelun edistäminen (sanallinen).*

Uusia Helmi-ohjelman mukaisia kunnostushankkeita saadaan vireille 20 kpl. Kunnostuksia toteutetaan vuonna 2022 20 kpl. Uhanalaisten ja erityisesti suojeltavien lajien hoitotoimia toteutetaan 12 kohteella ja rajauspäätökset tai korvaava suojeluratkaisu tehdään 5 kohteelle. Uhanalaisten lajien seurantainventointeja tehdään 30 kohteella.

Tavoite: *Vesien tila paranee edistämällä vesien- ja merenhoidon suunnitelmien, niiden toimenpideohjelmien ja vesiensuojelun tehostamisohjelman toteutusta. Vesien ja meren hyvän tilan saavuttamiseksi edistetään maa- ja metsätalouden vesiensuojelua, rakennettujen vesien monimuotoisuutta sekä vesihuollon riskien hallintaa. Sovitetaan yhteen vesistöjen käytön, hoidon ja suojelun muuttuvat tarpeet mukaan lukien vaelluskalojen elinkierroksen elvyttäminen, metsien ja peltujen vesitalous ja tulvasuojelu sekä riskien hallinta muuttuvassa ilmastossa.*

Vuoteen 2027 ulottuvan Vuoksen vesienhoitosuunnitelman ja sitä täydentävän Pohjois-Karjalan toimenpideohjelman mukaisia toimia toteutetaan yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Painopisteenä on hajakuormituksen ja haitallisten aineiden päästöjen vähentäminen sekä vesistöjen ja valuma-alueiden kunnostukset. Rakennetuissa virtavesissä edistetään toimia vaellusesteiden poistamiseksi ja kalojen elinympäristöjen parantamiseksi yhteistyössä Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa, sovittaen yhteen vesienhoidon ja muut tavoitteet muuttuvissa oloissa. Vesiensuojelun tehostamisohjelman kautta vauhditetaan toimia vesien tilan parantamiseksi ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Edistetään ja tuetaan pohjavesien suojelusuunnitelmien laatimista.

Vesienhoidon toimeenpanoa sekä vesistökuunnostusalan toimijaverkostoa ja osaamisen kehittämistä vahvistetaan yhteistyöhankkeena Kainuun ELY-keskuksen kanssa. Edistetään uusien ja vaikuttavien vesienhoidon tavoitteita tukevien valuma-aluelähtöisten yhteistyöhankkeiden käynnistymistä ja eri rahoitusohjelmien hyödyntämistä. Osallistutaan avustushakemusten arviointiin tehostamisohjelman keskitetysti järjestetyissä teemoissa ja tuetaan hankkeiden toteutusta.

Toteutetaan pinta- ja pohjavesien seuranta vesien tilan arviointia ja vuoteen 2033 ulottuvan vesienhoitosuunnitelman tarkistusta varten, huomioiden valvonnan ja kunnostusten sekä haitallisten aineiden tietotarpeet. Tarkistetaan vesien seurantaohjelma kilpailuttamisen yhteydessä.

Turvataan pohjaveden kestävä käyttöä yhdyskuntien vedenhankintaan ja elinkeinotoimintaan sekä pohjavesialueiden riskien hallintaa. Edesautetaan alueellista yhteistyötä, varautumista ja rakennemuutosta vesihuollossa eteläiselle ja itäiselle yhteistyöalueelle laaditun vesihuoltostrategian tavoitteiden mukaisesti. Tehostetaan vesihuoltolain valvontaa valvontaohjelman ja viranomaisyhteistyön avulla.

Mittari: *Itämeren ja vesien hyvä tila (sanallinen).*

Painopisteenä on hajakuormituksen vähentäminen, haitallisten aineiden päästöjen hallinta sekä vesistöjen ja valuma-alueiden kunnostukset. Maatalouden ympäristökorvausjärjestelmän toimin edistetään etenkin kosteikkojen rakentamista ja lannan hyödyntämistä tehostavia hankkeita. Metsätaloudessa painopisteenä on eroosiohaittojen torjunta ja perustasoa tehokkaampien vesiensuojelurakenteiden toteutus ojitushankkeissa. Vesistöjen kunnostuksessa edistetään etenkin pienten rehevöityneiden järvien ja virtavesien kunnostustoimia. Pohjavesialueilla PIMA-kunnostukset ja riski- ja selvityskohteiden tilan tutkimukset jatkuvat.

Tavoitteena on 15 alueellista sidosryhmä- ja muuta tilaisuutta, joissa edistetään vesienhoitoa.

Mittari: *Vesistökuunnostusten edistäminen (kpl/kpl) (sanallinen).*

Tuetaan paikallislähtöisesti virinneitä vesienhoidon tavoitteita, ravinteiden kierrätystä ja vesien hallintaa edistäviä hankkeita sekä edistetään laajempia yhteistyöhankekokonaisuuksia. Kunnostustoimet Freshabit LIFE IP –hankkeessa saadaan päätökseen.

Tavoite on 15 alkavaa ja 8 päättyvää hanketta, sisältäen vesiensuojelun tehostamisohjelman sekä muut käynnistyvät/valmistuneet vesistö- ja valuma-aluekunnostus- sekä verkostohankkeet.

1.2.5 Kestävä kaupunkikehitys

Tavoite: *Tuetaan kestävää kaupunkikehitystä. Kaupunkiseutujen kestävyys ja elinympäristön laatu paranevat. Kehitys kaupunkiseutujen ja maaseudun välillä on toisiaan tukevaa ja vuorovaikutteista. Kestävä alue- ja yhdyskuntakehitys ja kehittyvät liikennepalvelut ja toimivat yhteydet edistävät ihmisten arjen sujuvuutta ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä ja mahdollistavat eri alueiden vahvuuksien ja voimavarojen hyödyntämistä kaikkialla maassa/erityyppisillä alueilla.*

Toiminnassa painotetaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toimeenpanoa, erityisesti kuntien strategisen maankäytönsuunnittelun ja yhdyskuntarakenteen kehittämisen keinoin.

Alueidenkäytön edistämiseksi keskitytään maakuntakaavoitukseen ja merkittävimpiin yleiskaavoihin kuntien erityispiirteet ja tarpeet huomioiden. Huolehditaan, että elinympäristön turvallisuus, terveellisyys, viihtyvyys sekä kulttuuriympäristön arvot tulevat huomioiduiksi suunnittelussa ja muissa menettelyissä.

Tuetaan kuntien maankäytönsuunnittelua palvelurakenteen kehittämiseksi siten, että yhdyskuntarakenteen eheytyä ja liikennetarve vähenee niin kasvavilla kuin taantuvilla alueilla.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne (vähintään 20as/ha alueella asuvan väestön osuus koko kaupunkiseudun väestöstä (%)) (TA)	51,0	51,0	51,0	51,0

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari a): Alueiden kehittämisen painopisteet (sanallinen).

ELY-keskuksen ja TE-toimiston palvelujen (mm. osaava työvoima, yrittäjyys, elinkeinon kehittäminen) suuntaamisessa huomioidaan valtakunnalliset ja alueelliset aluekehittämistä koskevat painopisteet ja linjaukset.

Ylläpidetään yhteistyössä maakuntaliiton kanssa alueellista tilannekuvaa. Valmistellaan ja hyödynnetään toiminnan kehittämisessä alueen toimijoiden kanssa yhteistyössä valtakunnallisia barometreja (PK yritysbarometri, Alueelliset kehitysnäkymät, ym.) ja muita selvityksiä.

Edistetään valtioneuvoston aluekehittämissuunnitelman toimeenpanoa ja osallistutaan aluekehittämiskeskusteluprosessiin. Osallistutaan maakuntaohjelman ja sen toteuttamissuunnitelman laadintaan sekä toteuttamiseen. Osallistutaan toimintamme vaikuttavuuden kannalta merkittävimpiin alueellisten toimijoiden yhteisiin strategia- ja ohjelmaprojekteihin.

Kansalliseen Suomen TKI-tiekarttaan pohjautuva Pohjois-Karjalan älykkään erikoistumisen strategia ohjaa ja keskittää resursseja alueen tulevaisuuden kannalta potentiaalisimpiin teemoihin. Valinnoilla priorisoidaan alueen TKI-vahvuuksia alueen elinkeinoelämän tarpeisiin. Älykkään erikoistumisen kärkialoja ovat uudistuva teollisuus ja kehittyvät teknologiat, puhtaat ratkaisut ja vihreä siirtymä sekä älykäs elämys- ja palvelutuotanto.

Aluekehittämisen näkökulmasta merkittävään rakennerahasto-ohjelman toteuttamiseen osallistutaan Itä- ja Pohjois-Suomi verkostoissa sekä mm. rahoitusstrategian määrittämisellä, toteutumisen seurannalla sekä eri ohjelmien toimenpiteiden yhteensovittamisella.

ELY-keskus ja TE-palvelut omilla välineillään tukevat valtion ja Joensuun kaupungin sopimuksellisuutta ekosysteemien kehittämisessä.

Ylimaakunnallisessa yhteistyössä korostuu Itä-Suomen näkökulma.

Mittari b): *Alueidenkäytön edistämisen painopisteet (sanallinen).*

Kunnille järjestettävissä koulutustilaisuuksissa käsitellään MRL:n kokonaisuudistusta sekä alueidenkäytön ajankohtaisia asioita.

Korostetaan yleiskaavoituksen keskeistä merkitystä kaupunki- ja kuntakeskustoissa.

Painotetaan ELY-keskuksen roolia kuntien alueidenkäytön edistäjänä. Korostetaan avoimen, konsultoivan ja myös epävirallisen yhteistyön merkitystä.

Tunnistetaan kaupunkien ja maaseutukuntien erilaisuus ja siihen liittyvät haasteet alueidenkäytössä. Painotetaan kulttuuriympäristön ja luonnon monimuotoisuuden merkitystä suunnittelussa.

1.3 ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite

Strategisten tulostavoitteiden lisäksi ELY-keskus toteuttaa aluekohtaisia strategisia tavoitteita olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Kaikki ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY-strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin, EU-osarahoitteisiin ohjelmiin ja suunnitelmiin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

2 Toiminnallinen tuloksellisuus

2.1 Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat aktiivisesti toimintansa uudistamiseen ja ottavat järjestelmät käyttöön, kehittävät osaamistaan, hyödyntävät tietoa päätöksenteossa ja toimintansa kehittämisessä. ELY-keskuksen kehittämisen painopisteiden ja toiminnan osalta toteutetaan säännöllisesti CAF-arviointi. ELY-keskus viestii palveluistaan ja toiminnastaan laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi osallistuen aktiivisesti yhteiskunnalliseen vuoropuheluun.*

Tukihakemuksista ja HYRRÄ-asioinnista yli 90 % tapahtuu sähköisesti. Kasvu-CRM:n käytössä tavoitteena on saavuttaa hyvä taso verrattuna kaikkien ELY-keskusten käyttö-

13.12.2021

aktiivisuuteen ja muihin TEM:n alaisiin Kasvu-CRM -järjestelmää käyttäviin organisaatioihin verrattuna. Järjestelmien käytön osaamistason nostoon vaikutetaan järjestämällä säännöllisesti sisäisiä koulutuksia ja tiedottamalla tehdyistä uudistuksista sekä viemällä järjestelmien kehittämisehdotuksia käyttäjiltä ylläpidolle.

Käytetään CAF-menettelyä toiminnan kehittämisessä ja toteutetaan sitä valtakunnallisesti yhteisesti sovituin aikatauluin.

Kehitämme viestintäämme niin, että monikanavaisella, asiakaslähtöisellä ja oikea-aikaisella viestinnällä tuemme strategisten tavoitteiden toteutumista mahdollisimman tehokkaasti. Huomioimme saavutettavuusvaatimukset kaikessa viestinnässämme ja varmistamme tämän toteutumisen kouluttamalla henkilöstöämme. Osallistumme viestinnän kehittämistyöhön yhteistyössä muiden ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen kanssa. Valmistaudumme maaseuturahaston vuoden 2023 viestinnän vahvistamiseen. Mittaamme viestinnän vaikuttavuutta käytettävissä olevilla työkaluilla.

Tavoite: *ELY-keskuksen palvelut ja palveluprosessit ovat tehokkaita, helposti saavutettavissa, asiakastarpeet huomioivia ja asiakkaiden yhdenvertaisuudesta huolehditaan. ELY-keskusten asiakkuusstrategian toimeenpanoon sitoudutaan. Palveluiden laatua arvioidaan toimialaohjauksessa. Lisätään innovatiivisten hankintojen käyttöä. Edistetään sosiaalisten, ilmasto- ja kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista julkisten hankintojen kautta. Saumattomat palveluprosessit mahdollistavat yritystoimintaa ja tukevat uuden yritystoiminnan syntymistä.*

Ympäristövalvonnan yhteistyötä tiivistetään edelleen Itä-Suomen alueella Pohjois-Savon ja Etelä-Savon ELY-keskusten sekä Itä-Suomen aluehallintoviraston kanssa mm. yhteisiä toimintatapoja ja virkamiesvaihtoa kehittämällä.

Jatketaan tiimimäistä yhteistyötä hankinnan, säännöstelyjen, tulvariskien hallinnan ja hydrologian tehtävien hoidossa eteläisen ja itäisen vesistökokonaisuuden yhteistyöalueella.

Team Finland -toimintamallia edistetään yrityspalveluissa. Tavoitteena asiakkaiden kokonaisvaltainen palvelu ja sujuva asiakasprosessi eri palvelutarpeiden täyttämiseksi. Asiakaspalvelun kehittämisessä hyödynnetään Kasvu-CRM:n tiedonvaihtomahdollisuuksia eri organisaatioiden kesken.

Asiakkaiden palvelussa kehitetään edelleen palveluprosesseja niin, että ELY-keskuksen eri vastuualueiden palvelut saadaan nykyistä kattavammin ja järjestelmällisemmin niitä tarvitsevien asiakkaiden käyttöön.

Asiakaslähtöisen ja kustannustehokkaan LEAN-toimintatavan soveltamista jatketaan maaseutupalveluissa.

Kehitetään sosiaalisen median käyttöä entistä tehokkaammin asiakas- ja sidosryhmäviestinnässä ja otetaan käyttöön uusia kanavia mahdollisuuksien ja asiakastarpeiden mukaan.

Tavoite: *ELY-keskukset edistävät osaltaan uuden teknologian hyödyntämistä joustavan ja paikkariippumattoman työskentelyn mahdollistamiseksi.*

Monipaikkaisen työn tarjoamat mahdollisuudet (mm. hybridityö) hyödynnetään ja otetaan huomioon meneillään olevan toimitilauudistuksen yhteydessä. Kehitetään monipaikkaisen työn johtamista ja valmistaudutaan monitilatyöskentelyyn. Ympäristölupien ja maatalouden tukien valvonnassa jatketaan koronaepidemian aikana käyttöön otettuja etä- ja läsnätarkastuksen yhdistäviä toimintatapoja.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
ELY-keskusten sidosryhmien kokonaistyytyväisyys (TA)	>4	>4	>4	>4
ELY-keskuksen asiakaspalvelutyytyväisyys (kokonaistulos) (TA)	>4	>4	>4	>4

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari: *Innovatiiviset julkiset hankinnat (sanallinen).*

Edistetään toimijoiden valmiuksia innovatiivisiin ja tulosperustaisiin hankintoihin sekä julkisten hankintojen avaamista innovaatioalustoiksi.

Vastataan mm. pohjoismaisen työvoimapalvelumallin myötä nouseviin uudenlaisiin palvelutarpeisiin muotoilemalla vaikuttavia hankintoja yhteistyössä kuntakokeilun ja TE-toimiston kanssa.

Tavoite: *Vahvistetaan alueellista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä ja osaamisverkostoja, lisätään sähköistä asiointia ja hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia toiminnan ja asiakaslähtöisen asioinnin kehittämiseen. Parannetaan asiakaspalvelua pitämällä asiakkaiden kannalta keskeiset tietovarannot ajan tasalla ja huolehtimalla ajantasaisesta viestinnästä.*

ELY-keskus kehittää tiedolla johtamista, jota hyödynnetään yhdessä maakunnan muiden toimijoiden kanssa. Kehittämistyön tavoitteena on ajantasainen ja yhteisesti jaettu tilannekuva ja entistä sujuvampi ja tuloksekkaampi kumppanuustyö.

Tavoite: *ELY-keskuksille, TE-toimistoille ja KEHA-keskukselle on käynnistetty yhteisen digikehitysohjelman toteutus KEHA-keskuksen koordinoimana. Osana Digikehitysohjelmalla panostetaan virastokokonaisuuden digikyvykkyyden nostamiseen, siirrytään palvelukoh-*

taisesta/vastuualuekohtaisesta kehittämisestä toimijoiden yhteentoimiviin asiakaslähtöisiin palveluihin – kokonaistavoitteena on siirtyä eGovernment -tasolta Digital Government -tasolle vuoteen 2025 mennessä.

Vuonna 2022 toteutetaan digikyvykkyyden ulkoinen asiantuntija-arviointi ja ELY-keskusten yhteisen tuloksen tavoitteeksi on asetettu > 3,1 (asteikko 1-5).

ELY-keskukset sitoutuvat osallistumaan KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon.

ELY-keskus osallistuu yhteiseen digikehitysohjelman kehittämiseen ja on mukana palvelujen digitalisaatiossa sekä sitä koskevien suunnitelmien laatimisessa ja digikypsyiden arvioinnissa.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti, %	100	100	100	100
Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmiin sisältyvän YSL:n mukaisen valvontaohjelman toteuttaminen (%)	100	100	100	100

Mittari: *Tietoturvan taso (sanallinen).*

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on tiedonhallintalain mukainen tiedonhallintayksikkö, joka noudattaa yhteistä ELY/TET/KEHA -tiedonhallintamallia sekä osallistuu tiedonhallintamallin kehittämiseen ja ylläpitoon siihen asetettujen yhteistyöryhmien kautta.

Tiedonhallintalain viranomaisilta edellyttämiä tietoturvan vähimmäisvaatimuksia ja tiedonhallintalautakunnan antamia tietoturvallisuutta koskevia suosituksia noudatetaan. EU:n maksajavirastotoiminnassa noudatetaan ISO/IEC 27001 -standardin edellyttämää korkeampaa tietoturvan tasoa ja tähän liittyvien tietoturvadokumenttien tietosisältöjä päivitetään säännöllisesti.

Jatkuvuussuunnitelmat kriittisistä palveluista sekä riskienhallinta- ja tietoturvapoliittikka-asiakirjat pidetään ajan tasalla. Virastoissa toimitaan niissä sovittujen periaatteiden mukaisesti.

Riskien arviointi suoritetaan sekä hallintatoimenpiteet ja tavoiteaikataulut määritellään yksiköittäin vähintään kerran vuodessa. Riskiarviointia päivitetään sekä hallintatoimenpiteiden toteutumista seurataan yksiköissä säännöllisesti.

Osallistutaan uudistetun, usean viraston yhteisen monitilatyöympäristön edellyttämään tietoturvallisten työskentelytapojen kehittämiseen.

Henkilöstön tietoturvatietoutta kehitetään jatkuvasti velvoittamalla henkilöstö suorittamaan uudet tietoturvakoulutukset. Uusi henkilöstö saa tietoturvasta ja -suojasta perehdytyksen ja ohjauksen tietoturvakoulutuksiin. Tietoturvakoulutusten suorituksia seurataan yksiköissä. Tietoturvasta/tietosuojasta huolehtimisesta muistutetaan intranetissä ajoittain.

3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tavoite: *ELY-keskusta johdetaan määrätietoisesti ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen. ELY-keskukset panostavat henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen. Osaamisen varmistamisessa ja osaamisen kehittämisessä huomioidaan myös muuttuvat asiakastarpeet.*

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen ja TE-toimiston tavoitteena on luoda uutta osaamista erityisesti viraston monialaisuutta hyödyntävällä yhteistyöllä ja esimiesvalmennuksella. Työhyvinvointiin ja yhteisöllisyyteen monipaikkaisessa työssä on kiinnitettävä erityistä huomiota. Toteutetaan Työn tekemisen uudet muodot –hanketta, jonka avulla kehitetään työntekemisen tapoja uudistuneessa ja yhä muuttuvassa tilanteessa.

Hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan erityisesti maakunnan oppilaitosten (Itä-Suomen yliopisto, Karelia AMK, ammattiopisto Riveria) koulutustarjontaa henkilöstön osaamisen kehittämisessä.

Esimiehiä ja johtavia asiantuntijoita valmennetaan uusiin johtamiskäytäntöihin, jotka tukevat henkilöstön osaamisen kehittämistä ja työhyvinvointia, painopisteenä johtamisen kehittämisessä on monipaikkaisen työn johtaminen. Otetaan käyttöön valmentavan esimiestyön käytännöt ja Osaava -järjestelmä sen tueksi.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Henkilöstöbarometrin tyytyväisyysindeksi (TA)	>3,6	>3,6	>3,6	>3,6

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

4 Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät

- Biosfäärialuetoiminta
- ENCORE-verkosto
- Metsitystukihakemuksiin liittyvä ELY-keskusten lausuntomenettely
- Rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen koordinoinnin erikoistumistehtävä

5 Voimassaolo ja seuranta

Tulossopimuksessa asetettuja strategisten tulostavoitteiden toteutumista seurataan poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja osana kunkin hallinnonalan toimialaohjauksen menettelyjä. Tulostavoiteasiakirjassa tavoitteet asetetaan neljälle vuodelle. Tulostavoitteista sovitaan vuodelle 2022 sitovasti. Vuosien 2023–2025 tavoitteista sovitaan alustavasti. Tulostavoiteasiakirjan budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa.

5.1 Liite

ELY-keskusten toimintamenomäärärahaajako.

13.12.2021

6 Allekirjoitukset

Hyväksymme osaltamme vuoden 2022 tavoitteet. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Työ- ja elinkeinoministeriö

Marja-Riitta Pihlman, ylijohaja

Maa- ja metsätalousministeriö

Jaana Husu-Kallio, kansliapäällikkö

Ruokavirasto

Antti-Jussi Oikarinen, pääjohtaja

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Anita Lehikoinen, kansliapäällikkö

Ympäristöministeriö

Juhani Damski, kansliapäällikkö

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Ari Niiranen, ylijohaja

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Janne Kärkkäinen, johtaja

ELY-KESKUS	Jako 2021 (pl. kertaluonteiset, matkat, muut menot, virkistys)	Matkat, muut menot ja virkistys	Palkkaus-ten tarkistus	Kotoutumisen ja työvoiman maahan-muuton edistäminen	Metsitys-tu-keen liittyvät tehtävät	Öljylämmityksestä luopumis-avustus-ten käsittely	POMA hankinta-resurssit	Muut muutokset	MÄÄRÄRAHA YHTEENSÄ
Uusimaa	13 456 500	469 150	99 000	261 000	0	0	381 400	515 800	15 182 850
Varsinais-Suomi	12 407 100	689 150	91 200	78 300	243 600	0	171 700	115 000	13 796 050
Satakunta	2 244 100	116 400	16 500	52 200	0	0	63 700	0	2 492 900
Häme	5 962 200	207 050	43 800	52 200	0	0	118 500	-10 000	6 373 750
Pirkanmaa	6 578 900	374 300	48 400	78 300	0	552 300	147 800	166 000	7 946 000
Kaakkois-Suomi	8 760 100	419 050	64 400	78 300	0	0	137 400	0	9 459 250
Etelä-Savo	4 569 000	195 050	33 600	26 100	0	0	52 000	245 000	5 120 750
Pohjois-Savo	7 509 100	401 650	55 200	52 200	0	0	108 900	0	8 127 050
Pohjois-Karjala	3 938 500	160 500	29 000	26 100	60 900	0	57 800	0	4 272 800
Keski-Suomi	9 337 900	368 800	68 700	52 200	243 600	0	106 100	0	10 177 300
Etelä-Pohjanmaa	9 953 600	514 750	73 200	52 200	0	0	63 000	0	10 656 750
Pohjanmaa	3 129 300	171 600	23 000	52 200	0	0	80 700	0	3 456 800
Pohjois-Pohjanmaa	9 050 700	441 600	66 600	78 300	243 500	0	132 900	79 000	10 092 600
Kainuu	3 613 400	186 000	26 600	52 200	0	0	38 100	0	3 916 300
Lappi	9 111 700	492 350	67 000	52 200	0	0	80 000	25 000	9 828 250
KEHA oma toiminta	24 035 400	900 800	176 800	0	0	639 910	0	376 000	26 128 910
KEHA/ELY-keskusten yhteiset menot	36 120 368	0	0	156 000	118 400	178 100	260 000	159 200	36 992 068
TE-ASPA	5 036 600	0	37 000	0	0	0	0	0	5 073 600
YHTEENSÄ	174 814 468	6 108 200	1 020 000	1 200 000	910 000	1 370 310	2 000 000	1 671 000	189 093 978